

Vergaderjaar 1985–1986

19616

## **Verlenging van de Wet van 27 juni 1985 (Stb. 403), houdende een tijdelijke voorziening met betrekking tot de wettelijke minimumloonaanspraken van werknemers die gelijktijdig arbeid verrichten en onderwijs ontvangen**

Nr. 3

### **MEMORIE VAN TOELICHTING**

Medio vorig jaar is de Tijdelijke voorziening wettelijk minimumloon van kracht geworden (Wet van 27 juni 1985, Stb. 403). Het treffen van deze voorziening vloeide voort uit het overleg tussen een kabinetsdelegatie en de Stichting van de Arbeid naar aanleiding van het Stichtingsakkoord van 13 juli 1984 inzake de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Wanneer een (beroeps)opleiding binnen het bedrijf plaatsvindt, kan de situatie ontstaan dat de elementen produktieve arbeid en zuiver leren in de tijd niet eenduidig van elkaar kunnen worden onderscheiden. Met betrekking tot het vaststellen van minimumloonaanspraken in een dergelijke situatie biedt de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag onvoldoende aanknopingspunten. Dit zou kunnen betekenen dat een afspraak met betrekking tot de beloning van de werknemer alsdan in een later stadium bij toetsing door de rechter als strijdig met de bepalingen van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag wordt beoordeeld. Met de Tijdelijke voorziening wettelijk minimumloon kan dit worden voorkomen.

De voorziening houdt in dat onder bepaalde voorwaarden voor die arbeidsverhoudingen waarbij sprake is van een samengaan van leren en werken, de bepalingen van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag met betrekking tot de vaststelling van de hoogte van het minimumloon niet van toepassing zijn. Voorwaarde daarbij is dat op de betreffende arbeidsverhouding een c.a.o. van toepassing is, waarin een op die arbeidsverhouding toegespitste beloningsregeling is opgenomen. Tevens dient er sprake te zijn van een in de c.a.o. vermeld leerplan of praktijkervaringplan.

In een op 29 oktober 1985 gevoerd overleg tussen het kabinet en de sociale partners is onder andere vastgesteld dat het beleid met betrekking tot het oplossen van knelpunten op de arbeidsmarkt dient te worden voortgezet. Naar aanleiding van dit overleg zijn een aantal werkgroepen opgericht teneinde een en ander uit te werken.

In één van deze werkgroepen, de bipartite werkgroep Jeugdwerkloosheid, is onder meer aandacht besteed aan de Tijdelijke voorziening wettelijk minimumloon. Bij deze werkgroep bestond de indruk dat van de in deze wet geboden mogelijkheid weinig gebruik is gemaakt. Hierbij speelde naar de mening van de werkgroep echter mogelijk een rol, dat de wet pas medio 1985 in werking is getreden, dat wil zeggen nadat vele c.a.o.'s voor 1985 reeds waren afgesloten.

De werkgroep Jeugdwerkloosheid heeft de aanbeveling gedaan de tijdelijk wet voor een bepaalde periode na 1986 te verlengen, zodat verder ervaring met deze voorziening kan worden opgedaan. De werkgroep dacht daarbij aan een verlenging met 2 à 3 jaar.

Het rapport van de werkgroep is op 2 mei 1986 onderwerp van bespreking geweest binnen de Stichting van de Arbeid en vervolgens tussen de Stichting van de Arbeid en het kabinet. Hieruit is gebleken dat partijen de conclusies en de aanbevelingen uit het rapport onderschrijven.

De huidige wet heeft een tijdelijk karakter en geldt tot en met 31 december 1986. De tijdelijkheid van de voorziening houdt verband met de onzekerheid over de vraag in welke mate bij de uitwerking van de verschillende jeugdwerkplannen er sprake zal zijn van een situatie waarin leren en werken niet duidelijk van elkaar kunnen worden onderscheiden, en wat de beloning in een dergelijke situatie zal zijn. De concrete invulling van de c.a.o.'s op dit terrein door de sociale partners is hierbij bepalend.

Geconstateerd kan worden dat de discussie over de vormgeving van te ontwikkelen jeugdwerkplannen ter bestrijding van de werkloosheid onder jeugdigen nog steeds gaande is. Een aspect dat hierbij een belangrijke rol speelt is de scholing. Dit kan betekenen dat er in de komende periode nog plannen worden ontwikkeld, waarin de tijdelijke voorziening een rol kan spelen. De doelstelling van de voorziening, het voorkomen van eventuele knelpunten met betrekking tot minimumloonaanspraken bij arbeidsverhoudingen waarin sprake is van een samengaan van leren en werken, blijft derhalve zijn gelding behouden.

Zoals de bovenvermelde werkgroep ook reeds heeft opgemerkt, moet worden geconstateerd dat voor een groot aantal lopende c.a.o.'s men nog geen gebruik heeft kunnen maken van de Tijdelijke voorziening wettelijk minimumloon, omdat deze c.a.o.'s zijn afgesloten voordat de wet van kracht werd. Hierbij valt te denken aan meerjarige c.a.o.'s en de c.a.o.'s waarvan de inwerkingtreding in de eerste helft van 1985 lag.

Met de sociale partners ben ik van mening dat het aanbeveling verdient de huidige wettelijke regeling met enige tijd te verlengen. Het voorliggende wetsvoorstel behelst een verlenging van de tijdelijke voorziening met twee jaar.

De voorziening zou hierdoor van kracht blijven tot en met 31 december 1988. Aan c.a.o.-partijen wordt daarmee voldoende gelegenheid geboden, om, indien men dit wenselijk acht, in c.a.o.'s afspraken te maken over opleidingsplannen waarbij gebruik wordt gemaakt van de tijdelijke voorziening. In de loop van 1988 kan dan worden gezien in hoeverre dit daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Afhankelijk van de resultaten van deze evaluatie zal dan besluitvorming plaatsvinden over het al of niet structureel maken van een voorziening ter zake.

Ten aanzien van de dereguleringsaspecten kan in aansluiting op het voorafgaande worden gesteld, dat de voorziening waarvoor verlenging wordt voorgesteld tot doel heeft eventuele knelpunten bij het ontwikkelen van bepaalde jeugdwerkplannen te voorkomen. Aan het bedrijfsleven wordt daarmee een ruimere mogelijkheid geboden om jeugdwerkplannen te ontwikkelen. Doordat onduidelijkheden met betrekking tot minimumloonaanspraken bij arbeidsverhoudingen waarin sprake is van een samengaan van leren en werken worden voorkomen, betekent de voorziening voor het justitieel apparaat dat de kans op civielrechtelijke procedures met betrekking tot het minimumloon wordt verkleind.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,  
J. de Koning